1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 77.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op Woensdag en Zaturdag. De Prijs is per drie maanden te Assen f 1.60; buiten Assen franco per post f 1,75.

WOENSDAG 27 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels 25 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe* brengen ter kennis van de belanghebbende Gemeente-besturen en ingezetenen dezer Provincie, dat door den Gemeente-raad van *Peize* onder hoogere goedkeuring is besloten tot het doen houden van twee jaarmarkten aldaar, op den derden Woensdag in Mei en op den laatsten Woensdag in Augustus, en dat genoemde besturen en ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben, die vóór den 10 October aanstaande schriftelijk aan dit Collegie zullen kunnen indienen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, H. H. A. SLUIS. L. Gr.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe maken bekend, dat de vastgestelde Rekening wegens de enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven dezer Provincie, over het dienstjaar 1852, tegen betaling, algemeen verkrijgbaar is gesteld bij de Provinciale Drukkers de Heeren *H. P. A. van Gorcum en Comp.* te Assen.

ASSEN, den 20 September 1854.
Gedeputeerde Staten van Drenthe,
De voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, H. H. A. SLUIS. L. Gr.

De COMMISSARIS DES KONINGS in Drenthe,

Bij resumtie gelezen de missive van de Vereenigde Hoofd-Commissie ter bevordering van de belangen der Nederlandsche Nijverheid op de in den jare 1855 te *Parijs* te houdene tentoonstelling dd 13 dezer no. 122/5, daarbij o. a. verzoekende, om de deelneming aan deze zaak zooveel mogelijk op te wekken;

BESLUIT:

De aandacht der Ingezetenen van dit gewest, door opname dezer in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant*, bij zonder op de gezegde tentoonstelling te vestigen, en hen met aandrang uit te noodigen, om, door opzending van voorwerpen, van hunne belangstelling in dezen te doen blijken. Wordende de Gemeente-besturen speciaal verzocht, om, voor zoo ver zij daartoe in staat zijn, de inzending van voorwerpen uit hunne gemeenten naar de bedoelde tentoonstelling te bevorderen, waaromtrent nadere informatien te bekomen zijn bij de Heeren *C. G. Bremer*, te *Assen* en *J. Theunissen*, te *Meppel*, die van wege het Departement Assen van de Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid als Commissarissen voor de Parijsche tentoonstelling benoemd, bereid zullen worden bevonden, om de noodige inlichtingen te geven.

ASSEN, 25 September 1854.
De Commissaris des Konings vd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Wij hebben het verzoek ontvangen, om onze kolommen open te stellen voor hoofdartikels, politieke beschouwingen behelzende in gematigd liberalen zin, waarbij eene trouwe uitvoering der thans bestaande grondwet en overigens dezelfde beginselen als in het bekende programma van het tegenwoordig Ministerie zijn blootgelegd, zullen voorgestaan worden.

Wij hebben gemeend dit verzoek niet te moeten weigeren, maar verklaren tevens, dat wij ons niet in de bijzonderheden verantwoordelijk stellen voor hetgeen zal voorkomen in de Hoofd-artikels, die onderteekend zijn als het hierna volgende.

Red.

POLITIEKE EN PARLEMENTAIRE BESCHOUWINGEN.

Z. M. heeft Jhr. Boreel van Hogelanden benoemd tot President der Tweede Kamer, en deze aanvaardde die belangrijke betrekking met eene hartelijke toespraak. Het *Handelsblad* hield eene warme lofrede op het *onpartijdig presidium* des heeren Boreel. De *Grondwet* betreurde om twee rederen Boreel's benoeming, vooreerst, omdat zij het beginsel, altijd denzelfden persoon in de voorzittersstoel, afkeurt, en ten tweeden, omdat de heer Boreel *niet altijd strikt onpartijdig* was. Men zal zich herinneren, dat de oppositie zich eens, bij monde van den heer Torbecke, beklaagde, dat de President soms te spoedig den hamer liet vallen, en bij de stemming over de slavenkwestie plaatste de *Grondwet* een ingezonden stuk op het votum des Presidents, 't welk zij, om strik *onpartijdig* te heeten tegenover den President, wel van eene teregtwijzing had mogen doen volgen.

De anti-ministerielen *quand même*, onder de leiding van Thorbecke, maken, voor zoo verre zij zich nu reeds deden kennen, 20, 21 à 22 leden uit, en het schijnt, dat ook de heer van Zuylen van Nijevelt zich weder daaronder zal doen opmerken.

Het adres van antwoord op de Troonrede, door de Eerste Kamer gegeven, is een weerklank van de Koninklijke rede. De discussien over dat adres leverden weinig belangrijks op, en 't was alleen de heer Cremers uit Groningen, die er eenig leven aan bragt, door van Gibson te gewagen. De Minister antwoordde wat ieder wist. Van daar dat de oppositie in de Tweede Kamer weinig te vreden was met den afloop dier interpellatie, en ter harer tijd, ten opzigte dier zaak, *meer* zal vragen, en al hare kracht zal gebruiken, om den Minister van Buitenlandsche Zaken in 't naauw te brengen.

De beoordeeling der Troonrede door de pers was over 't algemeen zeer gunstig. Het *Handelsblad*, dat eindelijk den bezadigden toon vond, die het genegen lezers zal doen vinden, hoopt op eene interpellatie nopens de Gibson-historie. De *N. Rotterdamsche Courant*, die in hevigheid van oppositie tegen het Ministerie wedijvert met de *Grondwet*, houdt zich bijzonder gekrenkt over Gibson, en zal ook aan eene vermindering van lasten hare onvoorwaardelijke toejuiching niet schenken. Zij zal daarbij het voorstel der *negen* mannen, *hare* mannen, niet kunnen vergeten. De *Arnhemsche Courant* waaraan thans — zegt men — een ex-Minister werkt, en die haar best doet om haar verloren terrein te herwinnen, is wèl te vreden met de Troonrede, en houdt zich, alsof *zij* ook daarin zag de begeerte van het Kabinet om *zijn oorsprong* meer en meer te verloochenen. De *Arnhemsche Courant* heeft eene bijzondere gave van opmerking, als zij dat in de Troonrede ziet. Dat zij gaarne eene steeds duidelijker en sprekender miskenning der April-beweging bij het Ministerie zou opmerken, gelooven wij gaarne, want elk bewijs daarvan brengt dat Ministerie nader aan zijn val. Tracht zij met honigzoete taal het Ministerie daartoe te verleiden, dan doet zij echter vergeefsche moeite, want wij verzekeren haar: „in dit Kabinet zitten mannen, die het Manifest van 23 April 1853 niet verwerpen en die ook niet medepligtig aan zoodanige verwerping zullen worden, door lijdelijk toe te zien, dat het als een vergeten stuk papier wordt beschouwd. *Dat* zijn de Mannen der Natie. En al ontviel hun de meerderheid dezer *Kamer*, het *volk* zou hun niet ontvallen, en dat toonen, als het daartoe werd geroepen.

„*Het April-manifest meer en meer verloochenen!*"

Neen, *Arnhemsche Courant*, dat zal dat Ministerie niet, want — wij herhalen het — het heeft leden, die het waren en nog zijn toegedaan met hart en ziel, en die dat, is het noodig, zullen openbaren ten aanhoore van het geheele volk. Dat volk zou zich aan hunne zijde scharen, van het Noorden naar het Zuiden en van het Oosten naar het Westen, en klein zoudt gy wezen, *Arnhemsche Courant*, en al de anti-Aprils-gezinden, tegenover eene tweede beweging, ernstiger nog dan de eerste.

Geloof het, er kan een tijd komen dat het blijken zal, hoe deerlijk zij zich vergisten, die meenden, dat men zich ongestraft vrolijk mag maken met dien „volkswaan" van 1853.

De *Echo Universel* zet zich ook breed uit over de Troonrede en spreekt mede van een „verleden, waarop de Regering het oog moet slaan." Daar de *Echo* niet voor Nederlanders wordt geschreven en ook vergeefs moeite zou doen, om eenige attentie te trekken, als zij spreekt over de gewigtigste belangen der Natie, behoeft men haar oordeel over de Troonrede geen aandacht te schenken. Haar redacteur is, gelooven wij, een Belg, en in de R. Catholijke kerk zou hij *Ultramontaan* zijn.

Genoeg, roepen onze lezers.

De dagblad-pers zette dezer dagen de leden der kamers op de politieke schaal en zij woog deze natuurlijk met verschillend gewigt. De *Amsterdamsche Courant* gaf dit waagbiljet: Thorbeckianen 21, — Ministeriëlen 30, voorwaardelijke Ministeriëlen 11, — anti-revolutionairen 4, — nieuwe en dus onbekende leden 2.

Naauwelijks echter was dit biljet publiek eigendom, of van alle kanten riep men: „*dit is niet gewogen met gijkt gewigt!*"

De Amsterdamsche politieke waagmeester gaf dan ook door de wijze, waarop hij dit biljet omschreef, mede een blijk van groote onhandigheid. Door *dertig* Ministeriëlen bij name te noemen, en daar tegenover te stellen *elf* leden die het Ministerie alleen om *gewigtige redenen* zouden bestrijden, maakt hij de eersten tot Ministeriëlen *quand même*. Onstaatkundige waagmeester! En hij meende wezenlijk, dat van Heiden Reinenstein en Dirks, Oosting en Engelen, van Lennep en Schimmelpenninck van der Oije, van Nispen van Sevenaer en de Kempenaer, van Rappard en van Golstein, Kien en Donker, Rochussen en Godefroi, van Frank en Stolte, Bosscha en Baud, Gevers van Endegeest en Taets van Amerongen, de Brauw en Hoffman, Wintgens en Hoekwater, Delprat en Sander, van de Poel en van Deinse, Luyben en Boreel van Hogelanden, altijd *ja* en *amen* zouden zeggen op *alles*, wat het Ministerie zou willen *doen en laten?!*"

Van Heiden Reinenstein, van Golstein, de Brauw, Boreel, Sander, van der Poel, van Rappard, Engelen, (om niet meer te noemen), zouden gewis de zijde van het Ministerie onmiddelijk verlaten, als het in 't algemeen aan het bekend programma van April 1853 niet volledige en spoedige uitvoering verkoos te geven, of als het b. v., in 't bijzonder, om andere partijen te believen, de regten der protestanten mogt miskennen of regtmatige grieven weigerde weg te nemen, ontstaan, onder anderen door de bekende geschiedenis van Ossendrecht en Kockenge. Wij durven gerust verzekeren en zijn in 't minst niet bevreesd, door de uitkomst te worden gelogenstraft, dat de ondersteuning van het meergemeld 30tal, en zeker althans die van de hierboven door ons genoemde leden, *ten eenemale afhankelijk is*, van de wijze, waarop het Ministerie zal beantwoorden aan de verwachting, die het bedoeld programma regtmatig heeft geboren worden.

De politiek der zoogenaamde behoudende partij in de kamer, zeer weinige reactionairen daarvan uitgezonderd, is niets anders, dan *gematigde vooruitgang*, op den weg, door de Grondwets-herziening afgebakend alsmede een zoo zuinig mogelijk beheer van 's Lands penningen, en die partij verschilt in zoo verre van de ultra-liberalen, dat zij, hoewel even als deze geen terugkeer tot het oude wenschende, op oud Hollandsche wijze, *bedaard* en *zeker* wil gaan, zonder zich te wagen op het hellend, glibberig pad, niet slechts door de ultra-liberalen in ons Land, maar ook door die in geheel Europa betreden, en 't welk ondanks de wil van sommigen, die zich daarop bevonden, leidt tot vernietiging der Maatschappelijke orde en nationaliteit en naar dien afgrond, waar Socialismus en Communismus den ondergang bedreigen van Godsdienstzin en maatschappelijke orde, van welvaart en kracht. De eerste voorwaarde van de politiek der zoogenaamde behoudende partij, die wij op 't oog hebben, is: „*de innige vereeniging van Nederland en Oranje en de politisch-historische ontwikkeling der Natie.*"

De ultra-liberalen daarentegen beoogen, al is het in 't verborgen, met hunne politiek niets anders, dan de vernietiging van het koningschap, verbreking daardoor van den band, die Nederland en Oranje zamenhecht, en eindelijk den triumf van de verderfelijke revolutionaire theorien, die steeds de toorts gereed houden, om het vuur van wanorde en regeringlooshejd te ontsteken.

Men pleegt, zeer ten onregte, de zoogenoemde behoudende politiek in ons Vaderland met de reactionaire politiek te vereenzelvigen. Het onderscheid is echter duidelijk en zeer opvallend, en na al het door ons aangevoerde, zal het niet noodig zijn op te merken, dat de door ons geschetste behoudende partij, juist tusschen de revolutionaire en reactionaire partij in staat.

Zijn er in de Tweede Kamer die tot vóór 1848 wenschen terug te keeren, dan bepaalt zich voorzeker hun getal tot slechts zeer weinigen.

—

Hier eindigen wij voor dit keer, na alvorens onze lezers te hebben verzekerd, dat deze beschouwingen over de politiek en de bedoelingen der zoogenaamde behoudende partij, niet slechts zijn de individuele opvattingen van een opmerker buiten de Kamer, maar mogen gelezen worden, als waren zij, althans door de leden, waarvan wij meer bepaaldelijk hebben gesproken, geteekend. Wij vreezen althans van hen de tegenspraak niet, die de *Amsterdamsche Courant*, ten aanzien van dezelfde hoogst gewigtige aangelegenheden, hier en daar *moet* en *verdiende* te hooren.

TZA.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

25 *Sept.*

Achtenvijftig duizend man geällieerden en wel 25000 Engelschen, 25000 Franschen en 8000 Turken zetten op 14 September 1854 voet aan wal in de Krim, op 20 zeemijlen afstands van Sebastopol. Gedenkwaardige dag, die 14 September, in de geschiedenis onzes tijds!

En wat kostte die landing in het vreemde land aan Engeland, Frankrijk en Turkije?

Niets. Des Czaars legerbenden vertoonden zich niet, om eigen grond te verdedigen. Het vijandelijk leger stapte aan wal, alsof het in vrienden-land aankwam.

Gedenkwaardig *feit* in de krijgskundige geschiedenis van onzen tijd!

Bij de vermelding van deze gebeurtenis dringen zich verschillende gedachten aan onzen geest op.

Heeft de Czaar tot zijne legers gezegd: „laat onze vijanden in vrede aan wal stappen. Op vasten bodem zullen wij ons wel met hen meten."

Wil hij zeffs, dat de geällieerden optrekken tot vóór Sebastopol, om daar het laatste bedrijf van het oorlogs-drama voor dit jaar af te spelen?

Of:

Had de Czaar geen magt genoeg in de Krim, om de vijanden te weren?

Was hij te onzeker van de plaats, waar de landing zou plaats hebben, en kon hij dus op elk bedreigd punt geen voldoenden post uitzetten?

Wist hij, dat de geällieerde flotille, met hare verbazende geschutsmagt, zijn leger op genoegzamen afstand kon houden, ten einde veilig aan land te gaan?

De tijd alleen zal hierop antwoorden.

Wanneer zullen de landingstroepen nu naar Sebastopol oprukken?

Sommige bladen, die altijd vooraan marcheeren, zeggen, dat zij onmiddelijk op weg gingen naar de hun beloofde stad, die gewis niet overvloeit van melk en boter, doch waar te winnen is eerelint en oorlogsroem.

Anderen voorspellen, dat Sebastopol eerst gewonnen zal worden in het voorjaar van 1855.

Groot verschil! Wij gelooven dat de geällieerden Sebastopol zullen nemen *zoo spoedig* dat mogelijk is, en tevens, dat niemand in Europa weet te berekenen *wanneer* dat mogelijk is. Wie heeft durven zeggen: „de geällieerden zullen aan wal gaan alsof zij een vriendschaps-bezoek bragten in de Krim?" Niemand, en toch is het geschied. Inderdaad, de Oostersche kwestie en de Oostersche oorlog beide zijn vol verrassingen. Hoe dikwijls toch hebben zij allerlei hoogwijze berekeningen te schande gemaakt! Hoe heeft men zich bedrogen in de voorspelling aangaande de resultaten van Rusland's magt! „Laat de Mei-maand van 1853 maar eens in 't Land zijn — zoo heette het — dan zult gij de Czaar in 't oorlogsveld — en als er in dat jaar geen Mei-maand meer is, — zult gij hem te Constantinopel zien, en de Russische vlag, wapperende van Sophia's koepel!" Maar ziet! de Czaar staat met zijne duizenden weer op eigen grondgebied, en de plaatsen, waar hij dezen zomer stond, hebben andere heerschers, en dat zijn — *Oostenrijkers!*

Zoo was het Omer Pacha eerst ook gegaan. Hij kwam — zag — overwon — en werd teruggedreven. De Czaar moest later dezelfde rol spelen. En verplaatsen wij ons in het trotsche Albion en de Oostzee. Dáár weergalmde het land van de hamerslagen op de werven en eene vloot stak in zee onder het commando van een zeeman, wiens kennis en moed, zelfs door de welsprekende taal van een Palmerston, niet naar eisch kon worden uitgetrompet, — eene vloot, voor wie alles zou bukken, en wat deed zij? Zij kwam, zag lang en veel en keerde terug, alleen om aan John Bull de stellige verzekering te geven, dat Kroonstad eene verbazend sterke vesting is!

Die zoo in gedachten het jaar 1854 voor zijn geest laat voorbij gaan, dat jaar vol hooghartige taal van hen die *kracht* hebben, en van stoute voorspellingen van hen, die *verstand* meenen te bezitten, ook van 't geen nog geschieden zou, komt tot het wijze besluit, om wat minder bepaald te spreken over het einde van 1854 als oorlogsjaar, en wat minder geloof te hechten aan hen, die het woord voeren als ingewijden in de nog omsluijerde toekomst.

De verdere krijgsoperatien tegen Sebastopol hangen af van het weder, van de magt des Czaars, van de kracht der middelen van aanval en verdediging, van den moed der krijgslieden en . . . . neen, *geheel* van den wil des Allerhoogsten, die de harten der Koningen leidt, en elke hand bestuurt, die zich uitstrekt om den broeder te dooden of om zich te verdedigen tegen het moordend zwaard. Die alle elementen, door de menschenkinderen te hulp geroepen, om hunne grootsche plannen te verwezenlijken, in een oogwenk nutteloos voor hen maakt, ja met ontembare woede *tegen* hen keert!

Dat honde men in 't oog bij het hooren van 't geen gedaan is en bij de voorspellingen van 't geen nog geschieden zal!

26 *Sept.*

Geen nader belangrijk nieuws uit de Krim, maar geruchten zonder tal en van allerlei aard.

Hier hoort men, dat er slechts 38,000 Russen in de Krim zijn en niet meer dan 12,000 man in Sebastopol.

Daar verzekert men, dat dezen geheelen zomer een corps van 60,000 man de Krim bezette en van lieverlede tot 80 à 100,000 man was vermeerderd.

Hier wordt verteld, dat op den 13 jl. de geallieerden zonder slag of stoot Eupatoria bezetten.

Daar spreekt men van eenigen tegenstand door de Russen geboden.

Hier laat men steeds de geallieerden, in regte lijn, op Sebastopol marcheren.

Daar trekt men met hen op de hoofdstad van de Krim aan, ten einde die eerst te nemen en dan op de vesting aan te trekken. De verovering van die hoofdstad, Simferopol geheten, zou noodig zijn, om de operatiën tegen Sebastopol ongehinderd voort te zetten.

Hier zien wij in verbeelding en op 't onverwachts Luders aanrukken op — Varna!

Daar leest men een bevel van den Oostenrijkschen Keizer voor, 't welk Hess toestaat, om Omer-Pacha vrije pas te verleenen tot het bezetten van Galatz en Ibrailow.

Hier voorspelt men eene vredebreuk tusschen Oostenrijk en Turkije.

Daar toont men ons het vertrek der garde en andere keurtroepen uit Petersburg, om langs de Krimsche kust te ageren.

Hier teekent men hun eene reisroute naar Polen.

Maar genoeg. Onze lezers zullen hieruit zien, hoeveel stof er is tot het maken van bespiegelingen en profetiën. Wij willen ons er niet aan wagen en liever eenige dagen wachten, want zeer spoedig hebben wij gewis belangrijke dingen te melden.

Dat de Fransche en Engelsche bladen luiden toon voeren en welligt te veel zeggen, zal men gaarne gelooven.

„De eerste en de meest onzekere schrede — zegt de *Times* — is gezet en gelukkig geslaagd. De expeditie is ontkomen aan weer en wind en vijand en staat op vasten grond.

In 24 uur dreef de vloot van het Slangeneiland naar de kust en wel naar Eupatoria. Zij zag die stad met hare reede en forten in staat, om 10,000 man garnizoen te herbergen en stapte aan wal en trok er binnen.

Dadelijk rukten de troepen verder naar het Zuiden. Eupatoria. Sebastopol en Simferopol vormen een driehoek, waarvan elk der zijden 40 mijl lang is. Eerst naar Simferopol? Ja, dat is om, maar de weg loopt door vruchtbare streken, heeft dorpen, vee en gras.

Van Eupatoria naar Sebastopol is zes — van Eupatoria over Simferopol twaalf dagmarschen.

Wat zullen de Russen doen? Waar zijn zij? Hoe groot is hunne magt? Waar is Mentschikoff, die onbeschaamde afgezant, die zooveel leeds bragt over zijn Vaderland?

Zal er een slag plaats hebben vóór de belegering van Sebastopol?

Dat is hoogstwaarschijnlijk en de beslissing van die bataille beslist ook het lot der vesting. Een gelukkig begin — zooals de landing is — voorspelt een gelukkig einde, zegt de *Times*.

Zoo regelt de pen van de redactie van de *Times* de zaken in de Krim. Wij zullen zien of de tijd ook veranderingen zal maken in eene beschikking, die niet van hoogmoed is vrij te pleiten.

Met een paar woorden spraken wij over verwikkelingen tusschen Oostenrijk en Turkije. Eerstgenoemd Rijk zou in de Donau-Vorstendommen te eigendunkelijk handelen. De Czaar moet weder blijken hebben gegeven, van groote ontevredenheid op Frans Jozef, de Oostenrijksche Natie zelve begint te begrijpen, dat de Regering veel geld verkwist, om weinig te doen, het Westen dat kans heeft om wat te winnen, laat merken dat het geen derde in de deeling wil, die zoo traag de hand uitstak tot hulp.

Pruissen blijft seeds van verre staan en ook de andere Duitsche Mogendheden zijn tamelijk onwillig, om achter Keizer Frans Jozef te marcheren.

Het pad dat dezen insloeg ligt vol voetangels en klemmen.

Spanje heeft de verkiezings-griep, en wat erger is de democratische koorts. 't Is ongeloofelijk hoe ver vele Spanjaarden in de leer der Socialisten zijn gevorderd.

De heilrijke revolutie — en in sommige opzigten verdient zij die naam — zet het geheele Rijk op stelten. Wie gaarne aan 't roer en op het kussen van eer willen zitten, zijn bekend en hun getal is groot, maar wie genegen zijn om als stille burgers te gehoorzamen, zoekt men op vele plaatsen te vergeefs en hun aantal is gewis klein.

Italie verkeert steeds in een onbestemden toestand. Daar broeit veel kwaad, doch er is nog geen eenheid in ontwerpen en handelen. De cholera heeft de ontevredene gemoedsstemming niet verbeterd, omdat men haar niet beschouwt, als van den Hemel gezonden. Men ziet in hare verwoesting ook het werk van menschen-handen, en uit die meening moet wel wrevel ontstaan.

Ongelukkig Land!

Overigens geen nieuws. Die wat wil vergat het te doen, kijkende naar de Krim.

Wij houden daarheen ook het oog gerigt, en spreken over 't geen wij hoorden, tot onze Lezers in het volgende Nummer.

Laatste berigten.

Volgens een berigt uit de Krim van 17 dezer, voorkomende in de *Franschen Moniteur*, had de tegenwoordigheid der verbonden legers aldaar op de Tartaarsche bevolking een diepen indruk gemaakt; zij legde hare sympathie voor de expeditie aan den dag. Het materieel der artillerie was ontscheept; het leger rukte vol vertrouwen op den goeden uitslag naar Sebastopol op.

Uit Varna wordt van 18 dezer gemeld: De 15,000 man reserve-troepen zijn ingescheept, om de expeditie-troepen in de Krim te gaan versterken.

Over California was de tijding ontvangen, dat de stad Canton in de magt der Chinesche opstandelingen was gevallen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

De EERSTE KAMER heeft het ontworpen adres van antwoord op de Troonrede met algemeene stemmen aangenomen; het adres is genoegzaam een weerklank op de Troonrede. Bij de discussien over dit adres heeft de Min. van Buitenl. Zaken, ten aanzien van de bekende zaak van *Gibson*, gezegd, dat, ofschoon de bedoelde zaak van ondergeschikt belang is, hij echter niet aarzelt die ophelderingen te geven, waarvoor de zaak vatbaar is. Hij stelt de verzekering voorop, dat de zaak, waarop gedoeld wordt, geen gevaar of nadeel zal toebrengen aan de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Nederland en Noord-Amerika, op wier behoud beiden grooten prijs stellen. De zaak nu is deze. Zekere *Gibson* heeft misdadige handelingen gepleegd, waardoor onze Oost-Indische bezittingen bedreigd werden. Hij stelde zich in betrekking met den Sultan van Djambi en zette dien Sultan aan, om het Nederlandsch gezag te bestoken. De zaak is met de grootste bedaardheid en met de onpartijdigheid, die Nederl. regtspleging kenmerkt, geïnstrueerd. Het proces heeft 15 maanden geduurd, en nadat de Raad van Justitie, de feiten als bewezen beschouwend, hem op regtsgronden had vrijgesproken, is hij in revisie op grond van de bewezen feiten, tot 12jarige gevangenisstraf veroordeeld. Eenige dagen vóór die uitspraak is hij *ontsnapt*. Hij is overigens met de meeste, misschien wel met te groote voorkomendheid behandeld, waardoor welligt de vlugt hem mogelijk is geworden. En nu komt die vreemdeling hier en vraagt hij schadevergoeding. Daarover zijn met het Amerikaansche Gouvernement nota's gewisseld. De Regering heeft (na aan de Amerik. Regering de noodige inlichtingen gegeven te hebben en haar met onze regtspleging bekend te hebben gemaakt) dit stelsel van volkenregt aangedrongen: dat, als een vreemdeling, op ons grondgebied, eene misdaad pleegt, dit dan wel aanleiding tot straf, maar niet tot schadeloosstelling kan geven. — Eene commissie uit de Eerste Kamer heeft het Adres aan den Koning aangeboden, die daarop kortelijk heeft geantwoord.

Tot Voorzitter van de TWEEDE KAMER voor dit zittingjaar is door den Koning benoemd de heer *Borcel van Hoogelanden*, die zijne betrekking met eene aanspraak heeft aanvaard.

In de zitting van 22 dezer is ingekomen een ontwerp van wet op de ministeriële verantwoordelijkheid en een ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs. De commissie voor het ontwerp-adres en antwoord op de Troonrede is zamengesteld uit de heeren *Bosscha*, *Heemskerk*, *van Bosse*, *van Nispen* en *Thorbecke*.

In de zitting van Zaturdag is ingekomen het wets-ontwerp tot vaststelling der Staatsbegrooting voor 1855. De middelen zijn geraamd op *twee en zeventig millioen driehonderd zes en tachtig duizend vijf honderd vijf en negentig gulden* (*f* 72,386,595) en de uitgaven op *twee en zeventig millioen honderd achttien duizend acht honderd een en negentig gulden* (*f* 72,118,891), gevende de begrooting derhalve een vermoedelijk batig slot van *twee honderd zeven en zestig duizend zeven honderd vier gulden* (*f* 267,704). In de redevoering van den minister, houdende ontwikkeling van 's lands financiën, blijkt, dat de geldmiddelen van den staat in gunstigen toestand verkeeren en sedert 1850 door schulddelging een millioen bespaard is. Het jaar 1853 leverde eene grootere opbrengst van middelen, dan geraamd was, en ook de uitgaven zijn door besparingen beneden de raming gebleven. Ook de loopende dienst belooft gunstige resultaten, ten gevolge waarvan de gelegenheid zal worden geboden, bestaande lasten te verminderen, zooals door het afschaffen der *drie en twintig opcenten* op het *gemaal* en op het *zegel*, en algeheele afschaffing van het *tonnegeld*, waartegen verhoogd zullen worden de opcenten op het binnen- en buitenlandsch gedistileerd met *twaalf*, zoodat zij zullen worden opgevoerd tot *zestig*. De regering vertrouwt alzoo met bedachtzaamheid in het duurzaam belang des lands te handelen.

In de zitting van 25 dezer zijn ontvangen vier koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen, als: 1o. tot afschaffing van het tonnegeld op de zeeschepen; 2o. tot wijziging van hoofdstuk V der staatsbegrooting van 1853; 3o. tot vaststelling der begrooting voor de algemeene landsdrukkerij voor 1855; en 4o. tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering. — Al deze ontwerpen met daartoe behoorende memorien van toelichting zullen worden gedrukt en verzonden naar de afdeelingen. De *Voorzitter* deelt mede, dat de commissie tot de verzoekschriften tot haren voorzitter benoemd heeft den heer *van Deinse*. De *Voorzitter* zegt, dat de commissie tot het ontwerpen van een adres in antwoord op de troonrede, dat ontwerp in gereedheid heeft gebragt. Het wordt thans ter tafel gebragt en onmiddelijk ter overweging aan de afdeelingen verzonden.

Vier jongens bevinden zich te Schiedam in arrest, die in den avond van den 7 dezer bij eenige bakkers de glazen hebben ingeworpen, alsmede twee, van welke gebleken is, dat zij in het openbaar gezegden hebben geuit tot goedkeuring der gepleegde wanordelijkheden en ter aanzetting tot wederstand tegen de militaire magt. De instructie duurt voort."

— H. M. de Koningin en Z. K. H. prins Alexander zijn jl. Maandag te Stuttgart aangekomen.

— De Minister van Marine heeft tot adelborsten der Marine 3e klasse, benoemd 25 adspiranten, welke, ingevolge koninkl. besluit, op een wachtschip zullen worden geplaatst, ten einde voor de Nederl. Marine te worden opgeleid.

— Men meldt uit Krimpen aan de Lek, onder dagteekening van 20 dezer, een zeer merkwaardig voorval van een vierjarig paard: De bouwman, genaamd *Arie Benschop*, aldaar, had vier weken geleden op het dorp Benschop dit paard gekocht, met hetwelk hij ll. Zaturdag naar Nieuwerkerk aan den IJssel was gereden, om daar een nacht te verblijven; men had het paard in eene weide gebragt, doch des avonds werd men gewaar dat het beest dit land had verlaten, en werkelijk was gaan deserteren. Toen men op het spoor kwam, welken weg het was ingeslagen, jaagde men het met paard en rijtuig achterna; het had zijne route genomen over Moordrecht en Gouda, alwaar het onderanderen een lantaarn-aansteker ontmoette, die het, doch te vergeefs, met zijn ladder meende terug te drijven; nog ontmoette het dier een tolgaarder, die het met een stok wilde tegenhouden, en het deinsde daarvoor ook eenigzins terug, doch zette onverwijld met vernieuwde vaart zijne voorgenomene reis voort, springende over den slagboom van den tol, dien het nog even met zijn hoefijzer beschadigde; op deze wijze kan men berekenen, dat het nog twee andere tollen op zijnen weg is gepasseerd; bij Gouda liep het over een bruggetje bij het plantsoen dat alléén door voetgangers begaan wordt en zette zijne reis vervolgens voort over Govelwel, Oudewater, den Damweg, enz., tot dat het des nachts ten 2 ure bij zijnen vorigen eigenaar *J. van der Vliest* te Benschop aankwam, terwijl de bewoners op dien tijd uit den slaap werden gewekt, niet wetende wat er op hun erf te doen was. Nog kan men hierbij voegen, dat de afstand van Nieuwerkerk tot Benschop gerekend wordt op tien uren gaans, die het paard in den tijd van vijf uren had afgelegd. Of het dezen weg ten minste voor het grootste gedeelte in vorige dagen meer betreden had, komt den tegenwoordigen eigenaar hoogst onwaarschijnlijk voor.

— Den 21 en 22 Sept. zijn de vergaderingen van het 4e taal en letterkundig congres te Utrecht voortgezet. Het volgende congres zal over twee jaren te Antwerpen gehouden worden.

— Het vrijgegeven schip *de Jonge Albert*, kapitein J. A. *van der Zee*, is van Londen in Harlingen binnegekomen.

's Gravenhage, 21 Sept. De staats-commissie, belast met het ontwerpen van wet nopens de regterlijke organisatie, heeft gisteren avond en heden bijeenkomsten gehouden, ten einde hare werkzaamheden voort te zetten.

Kampen, 23 Sept. Op de vragen, betreffende de alhier op te rigten theologische school der Christelijke Afgescheidene Gereform Kerk, kunnen wij thans officiëel berigten, dat de opening dier school eenige vertraging heeft ondergaan, door de tusschenkomende bedanking van den tot leeraar dier school benoemden predikant *Bavinck*. De synode, door welke de opriging dier school bepaald was, had tevens besloten, dat zij niet geopend mogt worden, dan nadat vier leeraren de benoeming zouden hebben aangenomen. In die vacature is thans door de senatoren, alhier den 20 en 21 dezer vergaderd, voorzien, door de benoeming van den weleerw. heer *P. J. Oggel*, thans predikant te Utrecht. Indien nu z.eer.w., die zich voor den 21 October a. s. zal moeten verklaren, deze benoeming aanneemt, dan wordt de school zes weken daarna geopend, tenzij zulks door omstandigheden van het jaargetijde mogt worden verhinderd. *Kamp Ct.*

Groningen, 25 Sept. Met betrekking tot het thans bij de Tweede Kamer ingekomen *wetsontwerp betrekkelijk het lager en middelbaar onderwijs*, schrijft men ons uit *'s Ha*[ge] het volgende: „*Bijzondere openbare scholen* zullen voorta[an] *mogen* worden opgerigt. Er zal één Inspecteur voor het g[e]heele Rijk over het onderwijs worden aangesteld. In iede[re] Provincie zullen twee of drie Schoolopzieners zijn. De Co[m]missie voor het afnemen der examina wordt door den K[o]ning benoemd. De tractementen der Schoolonderwijzers z[ul]len voortaan uit de gemeentekassen betaald worden. Onverm[o]gende gemeenten betalen de halfscheid slechts van die tra[c]tementen en de wederhelft zal half door de provincie e[n] half door het Rijk voldaan worden. Al wat de godsdiens[t] leer betreft wordt van de openbare scholen geweerd. Al[le] reglementen tot uitvoering der wet worden door den Koni[ng] vastgesteld. Ziedaar, naar ik vermeen, eenige der voo[r]naamste punten." *Prov. Gr. Ct*

— Heden avond lezen wij in *'t Kerk. Weekblad*, dat d[e] Algem. Synodale Commissie der Nederd. Herv. Kerk verwo[r]pen heeft de aanvraag tot vernietiging van de uitspraak va[n] het Provinciaal bestuur van Noord-Holland, in zake van d[e] heeren dr. *L. S. P. Meijboom* en dr. *J. C. Zaalberg*, zooda[t] nu alleen nog noodig is de Koninklijke approbatie op de ge[da]ne beroepingen dier heeren tot predikanten te *Amsterdam* en te *'s Gravenhage*.

Vollenhove, 19 Sept. De gebouwen, welke te St. Jans-Klooster onder Ambt-Vollenhove afgebrand zijn, zullen spoedig allen weder gereed zijn en bewoond kunnen worden. De meesten zijn reeds weder onder dak en wel met pannen bedekt: een heilzame maatregel bij zoo vele brandbare stoffen. De beide bakkerijen zijn weder aan den gang. Het onheil zal velen lange jaren, zoo niet hun leeftijd, gevoelig treffen, want er is nog slechts even *f* 3000 ingezameld, terwijl er welligt *f* 50,000 schade geleden is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Te *Polignij* stierf onlangs een protestant, een man, die zeer geacht was in de plaats zijner inwoning, doch die bij zijn sterven de dienst van den R. k. priester weigerde. Na zijnen dood werd de Predikant de Ribeaucourt van *Lonsle-Saulnier* uitgenoodigd, om bij de ter aarde bestelling tegenwoordig te zijn. Toen de stoet op het kerkhof kwam was het graf gegraven op de plaats der teregtgestelden. De heer de Ribeaucourt begaf zich onmiddelijk tot den maire te *Polignij* om eene andere plaats te verzoeken. De maire, de kleingeestige bekrompenheid van den priester niet deelende, begaf zich terstond in persoon naar het kerkhof, liet het gedolven graf digt maken en wees eene plaats aan, op dat gedeelte der begraafplaats, waar de lijken der meest aanzienlijke inwoners werden ter aarde besteld. Verder deed hij een gedeelte van het kerkhof afpalen, om in 't vervolg voor de lijken der protestanten te worden gebezigd.

— Te Rijssel is eene tweede helsche machine ontdekt. De instructie der zaak wordt ijverig voorgezet.

— De *Moniteur* meldt, dat na eenige onderhandeling betreffende de bezetting der Donauvorstendommen besloten is, dat de Fransche, Engelsche en Turksche legers daartoe steeds zullen mogen medewerken.

— Men zegt, dat de keizer en de keizerin weldra aan de koningin van Engeland een bezoek zullen brengen. Men zegt, dat de vertrekken op Windsor, die vroeger door den keizer van Rusland betrokken werden, thans voor Engelands bonds genoot, keizer *Napoleon*, worden in gereedheid gebragt.

ENGELAND.

In de vorige maand is, op 49jarigen ouderdom, overleden lord *Augustus Fitz-Clarence*, predikant te Mapledurham. De overledene was de jongste zoon van wijlen Koning *Willem IV*, hij was gehuwd met de oudste dochter van lord *Gordon* en laat vele kinderen na. In de Anglikaansche kerk is het geene zeldzaamheid, de betrekking van predikant of bisschop door mannen vervuld te zien van zeer hoogen stand in de maatschappij.

RUSLAND.

De Russische dichter *Thaddaeus Bulgarin* heeft eene gloeijende dithyrambe vervaardigd, naar aanleiding van een berigt, dat eene partij katoen uit Azië aan de Wolga is aangekomen, om verder vervoerd te worden, zoodat ook in dit opzigt Rusland weldra van Engeland in de katoenkwestie geëmancipeerd zal zijn. In alle gevalle is dit nieuwe Russische handelsartikel opmerkelijk.

Een rijk Russisch koopman uit Rostow, *Rachmanow*, heeft 8000 stuks Heiligen-beelden aan de Russische vloot in de Oostzee ten geschenke gegeven.

— Het stadje Eupatoria, alwaar de geallieerden geland zijn voormaals Koslow genaamd, heeft ongeveer 5000 inwoners, waaronder veel Tartaren en Joden. Noch de stad, noch hare kleine haven is versterkt. Eupatoria ligt op de westkust der Krim, 10 duitsche mijlen ten noorden van Sebastopol en 16 mijlen ten zuidwesten van Perekop.

— De Montenegrijnen schijnen weder van zich te willen doen spreken; nauwelijks is het Oostenrijksche observatiekorps op de grenzen ontbonden, of nieuwe verwikkelingen zijn tusschen de Turken en Montenegrijnen gerezen. Er zijn weder dorpen geplunderd, huizen inbrand gestoken, enz. Van welke zijde de aanranding is begonnen is nog niet bekend. De Pacha van Skutari heeft troepen afgezonden, om de Montenegrijnen in bedwang te houden.

SPANJE.

Uit Spanje wordt berigt, dat de kiezers-aangelegenheden de gemoederen druk bezig houden. In Madrid hoopte men steeds op gematigde verkiezingen; in de provinciën werkten de Socialisten druk. *Orense* wiens benoeming zeker schijnt, zegt men thans weder in hechtenis. — Het vertrek van den N. Amer. gezant *Soulé* wordt voortdurend als een noodzakelijk gevolg beschouwd van de wijze, waarop hij zich in de laatste poging tot opstand zou gemengd hebben. Men beweert zijne schuld bewezen, en zijn terugkeer te Madrid onmogelijk.

— De baskische provinciën schijnen met een inval van carlistische benden bedreigd. Te Madrid bestaat het vermoeden, dat de gezagvoerders op de fransche grenzen de oogen sluiten voor de toebereidselen der aanhangers van den graaf de Montemolin.

— Blijkens de berigten van den 19 was de stad Antequera het tooneel van verregaande ongeregeldheden; de werlieden vernielden de werktuigen in de fabrieken alwaar zij arbeiden. Socialistische opruijing wordt als oorzaak der rustverstoring opgegeven.

ZWEDEN.

Uit Stockholm wordt het bevestigd, dat Koning *Oskar* weder eene subsidie van 6 millioen fr. heeft gevraagd, met stellig doel, om het stelsel der onzijdigheid te handhaven; dat de rijksdag daartoe de gevraagde som zal geven is ontwijfelbaar. De Skandinavische onzijdigheid blijft de wensch der meerderheid van de natie. Intusschen heeft de Zweedsche handel gelegenheid gevonden de betrekking met Finland aan te houden, door kleine vaartuigen, die bijna allen aan de waakzaamheid der Engelsche kruisers ontkomen.

ASSEN, 27 September.

Men schrijft ons uit Friesland, dat van de kleistreken in het algemeen ook gunstige berigten omtrent den oogst kunnen worden gegeven. Dezelve is door het drooge weêr, dat wij in de laatste weken gehad hebben, goed binnengekomen. Met de boonen (groote en kleine of paarde-), die er dit jaar nog al vrij wat verbouwd zijn, wil het zoo goed niet; daar het minder vaste weêr in de laatste dagen nog al

hinderlijk is in dezen. De aardappelen worden thans druk uit den grond gedolven. Men kan echter niet zeggen, dat deze aan de goede verwachting beantwoorden. Met de zieken gaat het nog al, maar voor het overige valt de qualiteit zoowel als de quantiteit niet toe. Het pondemaat (1/3 bunder) geeft door elkander geene honderd korven (1/2 mud.) En er zijn nog al vrij wat, die niet onder de besten kunnen worden gerangschikt. De markt is deswegens ook klimmende. De goede winteraardappelen worden thans opgekocht voor *f* 1,40 tot *f* 1,60 de korf.

* De longziekte blijft in Friesland aanhouden en nog altijd het meest in de eigenlijke greiderhoek (de omtrek van Sneek), in den zomer echter gewoonlijk in eenen ligteren graad dan in den winter. Kan het gemiddeld getal, dat er in den zomer wekelijks ten gevolge van de longziekte wordt afgemaakt, op 25 worden begroot, in den wintertijd klimt dat getal nog telken jare tot over de 100 per week. Schade veroorzaakt de longziekte van zelfs aan den Frieschen veestapel, maar de eigenaar lijdt er meestal niet zooveel van als men wel meent. Voor elke koe, die er wordt doodgemaakt, ontvangt de eigenaar 3/4 gedeelte uit het Provinciaal veefonds, terwijl menigeen uit een onderling veefonds, dat nog al op sommige plaatsen bestaat, het andere 1/4 gedeelte verkrijgt. En verliest hij het gemaak — voor het bespaarde hooi wordt ook nog al een aardig stuivertje gemaakt. En het afgemaakte vee wordt geenzins in den grond bedolven, zooals elders nog geschiedt. De burgerij is er sons door in staat, voor een matigen prijs een stukje vleesch te krijgen, maar dikwerf mislukt dat ook al, daar de slagers uit de steden het voor 20 en 25 cents de vijf ponden opkoopen. Volgens besluit van de Staten dezer Provincie zal echter het Prov. veefonds met ultimo Dec. dezes jaars worden opgeheven, met welk besluit men over het algemeen vrij wel tevreden is. Het opgebragte geld moest door zooveel handen. Thans is men op verschillende plaatsen in de weer, om meer onderlinge fondsen ter vervanging van het Prov. fonds op te rigten. 't Is echter nog al vreemd en jammer voorzeker, dat de inënting tot nu toe in Friesland zoo weinig bijval vindt. Het wordt wel eens hier en daar beproefd; maar ook slechts hier en daar. 't Kan zijn, dat vooroordeel nog sommige landbouwers terughoudt, maar meer is het zeker onkunde. Men weet niet genoeg, wat gunstige resultaten het elders heeft opgeleverd, en ook schijnt men in Friesland niet overal regt op de hoogte te zijn, aangaande de wijze, waarop die inënting moet geschieden.

— In de vergadering van de deelhebbers der Drentsche Kanaal-Maatschappij op zaturdag e. k. zullen o. a. de volgende punten in behandeling komen: verkiezing van twee Commissarissen in plaats van de aftredende heeren *Carsten* en *Heemskerk*, voorstel tot wijziging der statuten, en mededeeling, dat de, ingevolge het besluit van deelhebbers van 30 September 1853, door het bestuur gevoerde correspondentie met Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken; en eventueel voorstel tot het aannemen van eene nieuwe acte van concessie, tot wijziging van het contract met de Compagnie van 5000 morgens te Hoogeveen, en tot het verleenen van magtiging aan het bestuur om eene negotiatie aan te gaan, daaruit voortvloeijende.

Uit het aan de deelhebbers verzonden verslag over het vierde boekjaar zien wij, dat dit jaar voornamelijk werd besteed tot het onderhoud der Hoogeveensche vaart van het Meppelerdiep tot Nieuweroord met alle bij behoorende werken, als waterlossing enz. Ook zijn eenige werken, tot dit gedeelte behoorende en welke bij den aanvang des jaars nog niet voltooid waren, verder afgewerkt. De sluizen, bruggen etc., hoewel veel gebruikt, bleven in voldoenden staat en voldeden goed. — De kunstwerken werden vermeerderd met een stuw en bijbehoorende waterloop boven de Ossesluis, terwijl eene woning bij de Steenbergerstuw is gebouwd. De kunstwerken vereischten weinig onderhoud, doch de aardewerken veel; de hevige stroom, veroorzaakt door een verval van 8 ellen tusschen Hoogeveen en de Reest, was hiervan voornamelijk de oorzaak. Men heeft de nadeelige werking van de stroom door de plaatsing van twee houten overvallen, zooveel mogelijk trachten tegen te gaan en is daarin grootendeels geslaagd. — Gedurende het 4e boekjaar zijn 10373 vaartuigen de Hoogeveensche vaart afgevaren, metende 260032 tonnen behalve 1394 ongemeten vaartuigen. De opbrengst over het 3de boekjaar, vergeleken met die over het vierde, wijst een verschil aan van ruim *f* 5200, ten voordeele van het laatste. Dat dit verschil niet meer belangrijk is, kan voor een groot deel worden toegeschreven aan den lagen waterstand, welke, als een gevolg der langdurige droogte in het voorjaar van 1854, en bij een geheel gemis van watertoevoer op de bovenpanden, zoo lang de Hoogeveensche Vaart niet is verlengd, de grootere scheepvaart in de turf- of veenwijken reeds spoedig belemmerde. Reeds op 30 April toch was te Hoogeveen de waterstand gedaald tot op 0,30 el onder peil, op 31 Julij was die nagenoeg 0,70 el onder peil, terwijl die boven sluis VI zelfs tot 1,50 el onder peil gedaald was.

— Op de jaarmarkt, den 22 dezer te Anlo gehouden, waren aangebragt 120 koeijen, 160 Drentsche schapen en 141 varkens; de koeijen golden van *f* 55-" tot 110-", de schapen van *f* 2-" tot *f* 6-" en de varkens van *f* 4-" tot *f* 40-". Bij willigen verkoop, waren de prijzen hoog, en ging alles vlug van de hand.

— Te Gorredijk is tot onderwijzer aangesteld *J. Poutsma*, thans te Follega.

— De Officier van Justitie alhier berigt, dat den 14 dezer te Meppel een valsch 25 centstuk is ontvangen met het jaartal 1848 en de beeldtenis van *Willem II*, dat door het Muntcollegie te Utrecht voor valsch is verklaard.

— De Koning, den Raad van State gehoord, heeft beslist, dat de aanstelling van onderwijzers bij openbare lagere scholen behoort te geschieden door Burgemeester en Wethouders en niet door den Gemeente-raad.

— Gisteren zijn bij de Prov. Geneeskundige commissie in dit gewest geëxamineerd en toegelaten de heer *F. F. W. Bode* te Peize als plattelands heel- en vroedmeester. de heer *J. Pondman* te Annerveensche kanaal als plaatselijk vroedmeester, de heer *H. T. M. Koster* te Hoogeveen als heelmeester ten plattenlande en de heer *J. S. van Marle* te Frederiks-oord als plattelands vroedmeester; een droogist is afgewezen.

— Het hof van Drenthe heeft 23 dezer in eene om hare regtsgevolgen niet onbelangrijke zaak uitspraak gedaan. Door Armvoogden van Gorredijk was van het gemeente-bestuur van Havelte teruggave geëischt eener som van omstreeks *f* 1200 voor verplegingskosten, aan zekere weduwe *Tinga* verstrekt gedurende den tijd, dat verschillende arm-besturen het oneens waren over haar domicilie van onderstand. Bij koninklijk besluit werd uitgemaakt, dat Havelte het wettig domicilie van onderstand der weduwe was. Op de pleidooijen van Jhr. Mr. A. W. *van Holthe tot Echten* voor Armvoogden van Gorredijk en Mr. W. *Alingh* voor de gemeente Havelte heeft het hof verstaan, dat de verplegingskosten wel en te regt van de *burgerlijke* gemeente Havelte konden worden teruggevorderd en Armvoogden van Gorredijk toegelaten, om de noodzakelijkheid der verpleging en het bedrag der kosten door getuigen en bescheiden nader te staven. De burgerlijke gemeenten, waar het onderstands-domicilie is, zijn naar de wet aansprakelijk voor de teruggave der kosten van onderhoud van elders gealimenteerden.

— Uit het te voren gemeld zestal is te Zwolle het volgende drietal geformeerd: dd. *Poortman* te Leerdam, *Oolgaardt* te Sneek, *Uden Masman* te Meppel, en daaruit den 19 September beroepen ds. *Poortman* te Leerdam.

* **Staphorst, 25 Sept.** Op Rouveen beginnen vele landlieden, het paardenwerk door de melkkoeijen te doen verrigten. In Twenthe is men dit van oudsher zeer veel gewoon. Men zegt, als men de koeijen zoo goed voedert als men anders de paarden gewoonlijk doet. zij er evenveel melk om geven. Deze zaak verdient wel nadere overweging voor den akkerman.

* **Frederiks-oord, 23 Sept.** Heden werd alhier door den heer Directeur der koloniën, onder nadere approbatie uitbesteed de afdoening van het nog onafgedane werk aan de nieuwe kerken te Frederiks-oord en Willems-oord. De heer *Meek* van Dragten, de laagste schrijver zijnde, werd aannemer en wel voor de som van *f* 1950,00. Het is te wenschen dat nu spoedig de lang gekoesterde hoop, om in die Godshuizen het Evangelie te hooren verkondigen, moge vervuld worden.

* **Buinerveen, 23 Sept.** Als eene bijzonderheid, der vermelding niet onwaardig, kunnen wij berigten, dat er op het land van den landbouwer *J. Lanting* alhier, eene boekweitplant is gegroeid, die de verbazende lengte heeft van twee Ned. ellen en zeven duimen, en van onderen eene dikte van bijna één Ned. duim diameter; een palm boven den grond verdeelt zij zich in dertien ordinaire takken, tot op ongeveer anderhalve Ned. el naar boven, waar zij zich tot in den kruin in pl. m. vijftig kleinere takjes splitst. De korrels, welke zich aan genoemde plant bevinden, zijn niet naauwkeurig genoeg geteld, om het juiste getal te kunnen opgeven, maar bedragen, voor zooverre ze geteld zijn, toch over de drie duizend, zoodat deze plant met die te Nieuweroord (zie *Pr. Dr. en Asser Ct.* van Zaturdag 16 Sept.) kan wedijveren. Berigtgever dezes heeft de korrels van bovengenoemde plant gemeten, en bevonden, dat ze ruim twee Ned. maatjes bedroegen; men zou alzoo aan vijfhonderd dusdanige planten één Ned. mudde boekweit kunnen hebben, hetwelk voorzeker onder de zeldzaamheden mag gerekend worden.

* **Norg, 25 Sept.** Onlangs is ons een geval ter ooren gekomen, dat, hoewel wat laat, wel verdient vermeld te worden. Zeker persoon *R. B.*, oud 18 jaren, wonende te Haulerwijk, prov. Friesland, had een meisje aldaar gevraagd, om met hem markt te houden, bij gelegenheid van de Norger herfstmarkt. Op hare toestemming, indien hij zich goed wilde gedragen, daar hij als een eerste vechtersbaas bekend is, en hierom door de Regtbank onlangs nog is gevonnisd, gingen beide dan naar de plaats der bestemming. 't Ging echter goed en 's avonds keerden de jongelui met ander gezelschap vrolijk huiswaarts. Doch onderweg zocht *R. B.* telkens gelegenheid, om zich met zijn meisje, hoewel tegen haren zin, van 't gezelschap te verwijderen. Tusschen Westervelde en Haulerwijk pakte hij haar nu geweldddadig aan en wierp haar tegen den grond. Vergeefs riep 't meisje om hulp, daar 't gezelschap reeds verre vooruit was. Nu gelastte hij haar zich naakt uit te kleeden, waarop eene wanhopige worsteling van hare zijde ontstond. Weldra had de onverlaat haar al de kleederen van 't lijf gescheurd, doch met mannenmoed, die alleen de wanhoop haar kon geven, ontrukte zij zich van haren vijand en vlugtte naar Haulerwijk, na zich, zoo goed de omstandigheden dit toelieten, een weinig gedekt te hebben. 's Anderen daags is hiervan aan den heer Burgemeester van Norg aanklagte gedaan, en men hoopt zeer, dat de booswicht zijne regtmatige straf daarvoor moge ontvangen.

* Zeer veel wild bevindt zich hier van 't jaar; de heer Burgemeester heeft reeds 70 stuks geschoten. Ook andere jagers zijn hier zeer gelukkig. — De aardappeloogst, waarmeê men hier begonnen is, laat niets te wenschen over.

* **Ruinerwold, 23 Sept.** De koe van *R. J. Drost*, alhier, welke aan de longziekte leed, is gestorven; hij heeft zijne daaraan lijdende vaars doen slagten en zijne overige runderen, ten getale van 20, door den veearts *Hubenet* van Dwingelo doen inënten. — De longziekte is op nieuw uitgebroken bij eene koe van *G. J. Diphoorn*, die twee huizen van *Drost* afwoont; deze heeft daarop ook zijne overige 15 runderen door genoemden veearts doen inënten.

* **Nijeveen, 24 Sept.** Ook in deze gemeente en wel in de kolderveensche Bovenboer heeft zich een geval van cholera voor gedaan. Een arbeider W. *Snijder* genaamd, 27 jaren oud, is daaraan bezweken.

* **Coevorden, 25 Sept.** De onderteekenaren van het in het vorige no. dezer Courant bedoelde adres aan den Raad dezer Stad over het brandwezen, hebben gemeend genoemd adres niet verder in omloop te moeten brengen, noch hetzelve bij den Raad in te dienen, daar van wege Hun EdAchtb. zelven, in den geest van dat adres wordt gehandeld; hopende de onderteekenaren, dat het bestuur wel zal zorgen bij het brandwezen het noodige getal brandmeesters te benoemen, en dat dezen, bij gelegenheid van brand, onbedaalde magt worde gegeven, in 't volvoeren hunner bevelen.

* Bereids zijn hier twee huizen en eene schuur voor afbraak naar Emmelenkamp verkocht, waarvan reeds twee zijn afgebroken en vervoerd; ook zal, naar men verhaalt, eene kazerne en wel die aan de Bentheimerpoort, gedeeltelijk tot hetzelfde einde op morgen worden afgebroken, en zullen er meer gebouwen volgen. Een schitterend vooruitzigt begint voor den naneef oudheids-onderzoeker geopend te worden, ter beantwoording der vraag, waar Coevorden eenmaal stond. — Uit onderscheidene bronnen vloeijen den ongelukkig gewordenen door den brand te Emmelenkamp, ongevraagd ondersteuningen toe. Zoo zou uit Schoonebeek een last rogge en *f* 100 geschonken zijn, en dat wel van naburen maar geen landgenooten; uit Wilsum *f* 600, rogge, boekweit linnen enz.; van enkele boeren uit de gemeente *f* 100, *f* 75, *f* 50 enz. enz.

* **Ruinen, 25 Sept.** Gisteren had hier een plotseling sterfgeval plaats. Een ingezeten uit Meppel brengt alhier zijn neefje, dat bij hem eenige dagen gelogeerd had, bij zijne ouders terug. Naauwelijks daar aangekomen krijgt hij geweldigen buikpijn, met dat gevolg, dat hij om elf uur in denzelfden avond een lijk is. Naar men zegt, zou hij aan de cholera overleden zijn. Reeds heden avond werd zijn lijk ter aarde besteld.

* **Smilde, 25 Sept.** Men is hier thans algemeen aan het aardappelen rooijen, en niemand bijna, die de opbrengst toevalt. 't Is waar, de verwachting was groot, maar die verwachting wordt ook lang niet verwezenlijkt. Ook zijn ze nog al wat door de ziekte aangedaan, ofschoon in eene geringe mate. Zij worden hier intusschen voor *f* 1,75 verkocht, bij huis af te leveren, en men denkt, dat ze duurder zullen worden.

* **Meppel, 25 Sept**, Tot heden morgen waren alhier 10 personen door de cholera aangetast, 6 zijn daaraan overleden, 1 is genezen en drie zijn daaraan nog lijdende.

— Tengevolge van het bedanken van ds. *de Waal* voor het op hem uitgebragte beroep, heeft de Chr. Afgesch gemeente alhier eergisteren avond weder geformeerd het volgende drietal: ds. *Bavink* te Hoogeveen, *Breitsma* te Heerenveen en *Döhscher* te Bunschoten.

— Donderdag en Vrijdag zijn aan de stadswaag 1248 aan vierde tonnen boter gewogen, die gemiddeld verkocht zijn voor *f* 73 per ton.

* **Hardenberg, 25 Sept.** Wederom eischte in deze nabijheid de sterkedrank een offer. Een man uit Veldhuizen namelijk had donderdag j.l., te Alzen kermis gehouden, maar, naar men verneemt, te veel dier verderfelijke spiritus ingezwolgen, ten gevolge waarvan men hem des anderen daags dood in eene sloot vond.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Ofschoon geen landbouwer zijnde, heb ik toch het volgende middel tegen de ziekte der aardappelen aangewend, en gemeend daarmede het publiek bekend te moeten maken.

Ik had in den verloopen zomer een stuk land met aardappelen, welke overheerlijk bloeiden; zoodra het bloeijen gedaan was, plukte ik een gedeelte der stammen los of wel ik sneed die in den grond af. Toen ik nu voor eenige dagen aan het rooden ging, bevond ik, dat diegene, welke ik afgesneden had, goed gaaf en vrij van de ziekte waren, terwijl de overigen erg door de ziekte waren aangedaan. Deze bewerking gaat met weinig moeite gepaard en heeft mij geleerd, om een volgend jaar dezelve weder toe te passen, ten einde mijne aardappelen zooveel mogelijk voor de ziekte te vrijwaren. Mogen anderen mijn voorbeeld volgen en de ondervinding ook hen leeren, dat dezelve heilzaam is!

Door plaatsing van bovenstaande regels zal UEd. zeer verpligten.

BORGER den 24 Sept. 1854. UEd. onderd. dr.:
JOHS. DE VRIES.

De torenklok te Beilen.

Met verontwaardiging las de ondergeteekende in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van den 23 dezer eene *ongeteekende* advertentie over 't gieten eener klok te Beilen, blijkbaar ingezonden met het doel, om de klokgieter *Elsinga* in een ongunstig daglicht te stellen.

Door heeren kerkvoogden te Beilen gecommitteerd om bij de gieting tegenwoordig te zijn, kan ik verklaren, van het oogenblik dat de klok gesmolten werd tot dat deze gegoten was, alles te hebben gezien, zoodat de gemeente haar metaal ten volle en onvermengd heeft teruggekregen; dat, wat den vorm en de klank aangaat, de eerste sierlijk, de laatste voldoende was; dat echter thans in de nieuwe klok een scheurtje is, de oorzaak daarvan is welligt den inzender der advertentie niet onbekend.

Kerkvoogden hebben aan *Elsinga* daarvan kennis gegeven, die dadelijk verklaard heeft, de klok nogmaals gratis te zullen vergieten en er op nieuw voor in te staan, hoewel de tijd, die hij er voor behoefde in te staan, 3 jaren, reeds verstreken was.

Met velen zie ik in deze handelwijze niets, dat ten nadeele van *Elsinga* is, maar in de advertentie, zoo die ingezonden werd door zekeren *van Bergen* te Midwolde, eene vuile manier, om een zijner naaste bloedverwanten, die 't zelfde bedrijf als hij uitoefent, te benadeelen.

D. LENEMA,
Horologiemaker te Beilen.

DE VERTELLER ENZ.

DE KRIM.

De Krim, — waarop zich dezer dagen de algemeene aandacht zoo zeer vestigt, door de waarschijnlijkheid, dat die binnen kort, door de landing aldaar, welligt het tooneel der bloedigste gevechten zal worden, — is een schier-eiland, aan Zuidelijk Rusland verbonden door eene landtong, welke bij eene lengte van 32 kilometers, eene afwisselende breedte van 8 à 22 heeft. Deze verbinding met het vaste land wordt door de Westerlingen Perecop geheeten, terwijl zij bij de Turken en Oosterlingen onder den naam van Orkapi bekend is.

De Krim, — de Chersonesus der ouden, — wordt ten zuiden, ten oosten en gedeeltelijk ten noorden door de Zwarte zee bespoeld; het overige van den omtrek wordt begrensd door het vaste land, de straat Kertch of Taman, en de zee van Azof. Zonder de landtong heeft dit schier-eiland eene bijna vierhoekige gedaante, waarvan de oeverkanten, gezweept door de onstuimige golven der Zwarte zee, zich als scherp geteekende lijnen vertoonen; de ondiepe ree der landtong is daarentegen van ontelbare inhammen voorzien, vormende even zoovele moerassen, welke aangewend worden tot de voortbrenging van zeezout, hetwelk een der rijkdommen van deze landstreek uitmaakt.

Gelegen tusschen den 44sten en 46sten graad noorder breedte, is dit schier-eiland, gemeten over zijne grootste lengte, van het oosten naar het westen, van straat Kertch tot aan de punt van Tarkhanbout 320 kilometers, en 200 kilometers van het zuiden naar het noorden, van kaap Aï-Todor (de Kriou-Met-Opon der Grieken) tot aan de beschansing, weleer bestemd tot afsluiting der landengte Perecop.

Het zuidelijk gedeelte van de Krim, van Balaklava tot Kaffa, ter breedte van 30 of 40 kilometers, is bergachtig, bedekt met houtgewas, doorsneden met tuinen en wijngaarden, welke besproeid worden door de van de besneeuwde kruinen van den Tchatijr-Dagh afdalende bergstroomen. Door trotsche bergketenen en groene heuvelen, nu eens door verhevene natuurstreken, dan weder door lagchende landschappen, herinnert dit gedeelte des lands in zijn schilderachtig geheel de schoonste oorden van Zwitserland en Italië. De kuststreken inzonderheid, beschut als zij zijn voor de koude noordewinden, hebben eene temperatuur, welke het aankweeken van zuidelijke boomen en gewassen gedoogt. Het is, in één woord, de tuin van Rusland.

In tegenoverstelling hiervan is het noordelijke gedeelte, ter breedte van ongeveer 150 kilometers in omvang, niets anders dan eene uitgebreide zandige vlakte, zonder boomen, zonder waterstroomen, des zomers verschroeid van hitte des winters verstijvend van koude, woest en bijna onbewoonbaar. Als voortzetting der Russische steppenlanden wordt zij, even als deze, door den noordoosten-wind geteisterd, welke ongehinderd over de kale, van alle beschutting beroofde landstreek heenblazende, den grond uitdroogt en verdort, en alle plantengroei belet, zonder welke deze uitgebreide streek veroordeeld is, om immer wild en onvruchtbaar te blijven. Onder den beurtelingschen invloed van eenen Siberischen wind en eene zuidelijke zon, wier felle gloed door niets getemperd wordt, zijn de weêrsveranderingen plotseling, zonder eenigen overgang; zoodat dan ook aan de brandend heete dagen, gevolgd door ijskoude nachten, de hier als te huis behoorende koortsen worden toegeschreven, wier volkomene genezing uiterst moeijelijk is.

Deze schielijke opvolging van koude en hitte ontneemt alle regelmatigheid aan de saizoenen — De Tartaren hebben dan ook eene geheel bijzondere wijze, om hun jaar te verdeelen. De lente duurt 60 dagen, van 23 April tot 22 Junij. Het daarop volgende tijdvak, van 23 Junij tot aan het einde van Julij, noemen zij den langen zomer. De 25 dagen van 1 tot 25 Augustus vormen als het ware een tusschenzaizoen. Agostos geheeten. Op den 26 Augustus treedt de herfst in, welke voortduurt tot 26 October. De volgende 36 dagen behooren weder tot geene saizoenen. Alsdan begint de winter, van 1 December tot 4 Februarij, gevolgd door 24 dagen, welke den naam van Gutschukat dragen. In de nu nog overige 53 dagen, van 1 Maart tot 23 April, is het noch winter noch lente. Gedurende dit laatste tijdvak onderscheiden de inwoners nog drie soorten van winters, door hen geheeten: den oude vrouwen-winter, den spreeuwen-winter en den raven-winter.

In hunne antipathie voor de Russen wanen de Tartaren, dat hunne winters langer duren en kouder zijn sedert de Moscovische overheersching. Zonder aan deze meening eenigzins iets toe te geven, is het evenwel niet geheel onmogelijk, dat de uitroeijing van bosschen en houtgewassen, door de soldaten van den Czaar op eene groote schaal uitgevoerd, het klimaat op verschillende punten kan gewijzigd hebben. Immers de vernieling is wel zoodanig geweest, dat de Russen bij eenen enkelen inval meer dan duizend dorpen van het noordelijk gedeelte des lands verwoest hebben.

Zijn de russische provincien tusschen de Wolga en Dnieper ontbloot van alle historische herinneringen, zoo vindt men in

Leidings-kanaal van Hoogeveen naar Beilen.

Door eigenaren van gronden onder Garminge, Balinge, Mantinge en Bruntinge in de gemeente Westerbork, en op Wijsterbroek en in de Hullen, gemeente Beilen, is een adres aan Z. M. den koning gezonden, waarin zij het volgende te kennen geven:

„Dat hunne *groenlanden* op het zoogenaamde Broek en Wijsterbroek en in de *Hullen*, ter grootte te zamen van meer dan 400 bunders — de eenige die de meesten hunner daar bij hunne boerderijen bezitten, — gedurende den winter en in regenachtige zomers grootendeels door het water worden overstelpt, dat van eene uitgestrektheid van min of meer *drie duizend bunders heide* en *veen* daarop afgevoerd wordt, en hetwelk zich van af de grens der gemeenten Westerbork en Beilen door een enkel stroompje, — het Oude diep genaamd, — langs het gehucht Drijberde, in laatstgenoemde gemeente gelegen, door de gemeente Ruinen, voorbij het huis Echten, in de zoogenoemde Hoogeveensche vaart — *zonder eenig nut voor deze*," - - moet ontlasten."

„De toestand van dit stroompje is daarenboven, zooals algemeen bekend is, voor eene goede, tijdige afwatering ten eenenmale ongeschikt. Naar het oordeel van adressanten zou eene goede uitoefening der schouw daarop door de besturen der gemeenten Beilen en Ruinen eene zeer wenschelijke verbetering kunnen te weeg brengen; doch, zoolang het in laatstgenoemde beide gemeenten niet aanmerkelijk *verbreed* en *verdiept*, en van het *aan* en *in* hetzelve groeijend *struikgewas* gezuiverd wordt, zal voor die aanmerkelijke uitgestrektheid groenland, *behalve op de na te noemene wijze*, moeijelijk eene voldoende, tijdige afwatering kunnen verkregen worden. Dat de *landbouw* hierdoor lijdt, en hare ontwikkeling ten eenenmale belemmerd wordt, behoeft geen betoog, daar het toch van algemeene bekendheid is, dat groenlanden, die jaarlijks op gezette tijden *des winters*, en soms daarenboven in hunnen besten groeitijd bij eenigermate zwaren regen, ook *des zomers*, — *zonder dat men zulks verhinderen kan*, — door het slechte veld- en veenwater worden geïnundeerd, hetwelk, wegens eene te *langzame afvloeijing* daarop grootendeels *bezinken* en *verzuren* moet, betrekkelijk weinig en slecht voedsel voor de runderen opleveren, en met den besten wil van de wereld, onder het voortdurend bestaan van dit bezwaar, niet voor zoodanige veredeling en verbetering vatbaar zijn, dat men daaraan met hoop op goede uitkomsten arbeiden kan, hoe goed die gronden in hunne soort overigens ook zijn mogen."

„Een *eerst* vereischte, om tot die verbetering en veredeling van dezelve te geraken, is dus: *spoedige* en *tijdige* afvoer van het daarop afstroomend slechte veld- en veenwater."

„Vermits echter die groenlanden, hoewel grootendeels door hooger gelegene heidegronden ingesloten, die dezelve slechts het voornoemde Oude diep als eenig middel tot uitwatering aanbieden, op zich zelve vrij hoog gelegen zijn, en met de noodige hulpmiddelen *beter* en *spoediger* naar Beilen, dan langs de geheele lengte van het Oude diep naar de Hoogeveensche vaart kunnen uitwateren, zal ter dezer zake eene volledige en afdoende verbetering kunnen verkregen worden, indien de Drentsche Kanaal-Maatschappij *niet* ontheven wordt van de verpligting tot daarstelling van het *leidingskanaal* of de waterlossing van Hoogeveen naar Beilen, zooals haar zulks in de aan haar verleende concessie is opgelegd."

„Daar adressanten echter uit een besluit der Staten van Drenthe vernomen hebben, dat door deze aan U. M. is voorgesteld, om de Drentsche Kanaal-Maatschappij, — wegens den betreuringswaardigen toestand waarin zij verkeert, — niet alleen van de verpligting tot daarstelling van het *Zijkanaal naar Coevorden*, en van het *eventueel veranderen van de waterleiding naar Beilen in een scheepvaartskanaal*, te ontheffen, maar haar bovendien, — *wat zij zelve niet gevraagd heeft*, — vrijstelling te geven van de daarstelling dier waterleiding *zelve*, zoo wagen adressanten het zich met dienen eerbied tot U. M. te wenden, om Haar beleefdelijk hunne bezwaren te kennen te geven, en Haar te doen opmerken: — dat wanneer genoemd Leidingskanaal Oostelijk langs den Drijberschen esch, *door het zoogenoemde Wijstersche [illegible]teveen*, gelegen tusschen de gehuchten Wijster en Bruntinge, tot in de Beilervaart gegraven wordt, en adressanten de vrijheid gegeven wordt, aan dat Leidingskanaal, behalve het Oude diep, eene tweede waterlossing bijlangs Bruntinge te verbinden, — eene voldoende afwatering voor hunne, door het slechte veld- en veenwater zoo zeer geteisterd wordende groenlanden verkregen wordt; terwijl *daardoor tevens*, ook in den zomer bij een eenigzins overvloedigen regen, de *Drentsche hoofdvaart* eene aanmerkelijke massa water tot *voeding* erlangt, en alzoo het doel, waarvoor dat Leidingskanaal hoofdzakelijk dienen zoude, — namelijk voeding der Drentsche hoofdvaart en het geprojecteerde Scheepvaartskanaal naar Groningen — in *meerdere mate* zoude worden verwezelijkt."

Wij willen er ons van onthouden, hier iets meer bij te voegen. In bovenstaand adres is duidelijk genoeg aangetoond, hoeveel de daarin genoemde groenlanden van het overtollige water te lijden hebben, en welke de oorzaken van hunne slechte afwatering zijn.

De daarstelling van het leidingskanaal, zooals in het adres omschreven is, en de verbinding daaraan van het Oude diep en eene tweede waterlossing bijlangs Bruntinge, zal, naar het oordeel van adressanten, eene voldoende verbetering kunnen aanbrengen, en wij gelooven, dat eene waterpassing van het terrein zulks ten duidelijkste zal bevestigen.

Wij hopen dan ook, dat Z. M. den Koning, die bij Hoogst Deszelfs laatst verblijf in deze provincie onder anderen, en *teregt*, als den Koninlijken Beschermer van Landbouw en Ontwikkeling is begroet geworden, der Drentsche Kanaal-Maatschappij *geene* vrijstelling van de daarstelling van dat Leidingskanaal zal verleenen, of dat, in geval H. D. zulks mogt behagen te doen, de provinciale regering dadelijk maatregelen zal gelieven te nemen, ten einde het bezwaar van adressanten op te heffen.

DRENTHE, den 23 September 1854. N.

ADVERTENTIËN.

Al wie iets te VORDEREN heeft van- of VERSCHULDIGD is aan de Erven van **JANTIEN HILBRANDS, Weduwe wijlen STEVEN KRAMER**, wordt verzocht daarvan

BINNEN ACHT DAGEN OPGAVE

te doen bij Mr. G. L. W. VOS, Advocaat te Assen.
ASSEN den 27 September 1854.

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
VAN
BRANDVERZEKERING TE TIEL,
WAARBORGT TEGEN BRANDSCHADE,
(het vuur des Hemels daaronder begrepen)

allerhande **GEBOUWEN**, KERKEN, HUIZEN, SCHUREN, STALLEN, KOORNBERGEN, MOLENS enz., alsmede alle soorten van KOOPMANS-GOEDEREN, MEUBELEN, OOGST en VEE.

De **Brandschaden** worden niet onderling door de VERZEKERDEN maar uit de FONDSEN der MAATSCHAPPIJ, (waarvan het kapitaal behalve de reservekas **f 500.000** bedraagt) VERGOED. De **Assurantie-premiën** (zonder betaling van inleggelden) zijn in het algemeen minder dan bij andere in ons Rijk geaccrediteerde Maatschappijen.

In het laatstvorige jaar heeft deze Maatschappij **alleen aan nieuw bijgekomen posten verzekerd een kapitaal van 82 millioen Guldens.**

INLICHTINGEN en PREMIE-TARIEVEN zijn te bekomen bij

C. G. BREMER te Assen,
Hoofd-Agent voor de Provincie Drenthe.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 4 OCTOBER 1854, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Drenthe*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR in voornoemd gewest, aan het LOCAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR te Assen worden

AANBESTEED:

Het VERNIEUWEN van de HOUTEN BRUG, gelegen over de *KOLDERVEENSCHE WESTERGRIFT*, in den weg van *MEPPEL* naar *ZWARTSLUIS*, met LEVERANCIE der daartoe noodige MATERIALEN.

Deze AANBESTEDING zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het BESTEK zal, behalve aan het LOCAAL van het GEWESTELIJK BESTUUR, nog ter lezing liggen te *Assen* in de Logementen van KUIPERS, SOMER en HOFSTE; te *Smilde* in de VEENHOOP en bij den Kastelein WIND; te *Dieverbrug* in het POSTHUIS; te *Havelte* bij BROEKSMA; te *Meppel* in het HEEREN LOGEMENT en in het Provinciaal TOLHUIS nabij de *Veenebrug*; te *Steenwijk* bij VARENHORST en te *Zwartsluis* bij de Erven SOMER.

Zullende den tweeden dag vóór de AANBESTEDING de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en nadere informatiën te bekomen zijn bij den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR te *Assen*.

ASSEN den 20 September 1854.

De Commissaris des Konings vd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGERLIJKE STAND.

MEPPEL. 15—22 Sept. *Bev.* F. Bast, geb. Louis, van d.; S. Russcher, geb. Rodemond, van z.; G. Akkerman, geb. Wisman, van d.; H. A. Rijkeboer, geb. Venema, van d.; J. Geel, geb. ter Heide, van z. — *Overl.* F. Worst, 49 j., echtgenoot van G. Nijmeijer; J. Venema, 2 j. en 4 m. vl.; R. Muller, 2 j. en 11 m. ml.; R. Burgwal, 4 j. en 9 m. vl.; J. van Veen, 1 j. en 9 m. ml.

SMILDE, 17—23 Sept. *Bev.* R. Boerhof, geb. Witvoet, van z.; A. Ensing, geb. Bovenkamp, van d.; R. Dik, geb. van den Berg, van z.; A. van Oord, geb. Boverhuis, van d. — *Overl.* G. Frim, vrouw van S. Rijnbach, 72 j.; Jelle Brunsting, $2\frac{1}{4}$ j.

HOOGEVEEN, 17—24 Sept. *Ondert.* L. van der Haar met J. Smit. — *Bev.* J. Giethoorn, geb. Mennink, van 2 d., E. van der Wijk, geb. Stern, van z.; W. Diphoorn, geb. Schokker, van d., F. F. Bosman, geb. Engels, van z.; J. Mannak, geb. Kleine, van z. — *Overl.* K. van Regteren, ml., 1 j.; J. Katsman, $13\frac{1}{2}$ j.

COEVORDEN, 17—24 Sept. *Ondert.* J. Ambergen, Wedn. van F. Reinink, en M. Bos. — *Geh.* C. Eberhart, kapt. Inf., en C. C. J. Nieuhoff; H. W. Lange en J. M. Koolhof. — *Bev.* F. Oost, geb. Bouwkamp, van d. — *Overl.* Harm Assen, echtgen. van G. Blaauwgeers, 65 j.; Minne Supheert, 2 w.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 25 Sept.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 00.00
„ N. Oml.	70	„	„ 11.70
dito.	72	„	„ 12.30
„ „ Old.	70	„	„ 11.55
„ „ „	72	„	„ 12.10
Rogge, N. Iul.	66	„	„ 8.55
„ „ „	68	„	„ 8.95
„ „ „	70	„	„ 9.25
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.60
„ „	48	„	„ 4.40
„ Voer	36	„	„ 3.35
„ „	40	„	„ 3.75
„ Zwarte	36	„	„ 3.30
„ „	40	„	„ 3.70
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.50
„ „ „	56	„	„ 5.80
„ „ zomer	58	„	„ 0.00
„ „ knob.	60	„	„ 6.10

Boekweit, zand 65 N.pd.	f 6.60
„ „ 66 „	„ 0.00
„ veen 64 „	„ 6.20
„ „ 66 „	„ 6.60
Paardeboonen..	f 6.75 à 7.25
Groene Erwten.	„ 8.00 à 10.00
Graauwe „	„ 9.00 à 10.00
Koolzaad	f 10.00 à 10.40
Gort, grove	„ 9.50 à 10.00
Gort, parel	„ 12.25 à 13.50
Olie, raap per vat	39.50 à 40.00
Raapkoeken	à 00.00
Lijnkoeken	00.00 à 00.00
Boter ¼ ton	00.00 à 00.00
Boter ⅛ „	à 00.00

Tarwe goed prijshoudend. — Rogge en Boekweit 20 cent hooger, bij gerijven gedaan. — Gerst in den beginne 20 a 25 cent hooger, later minder begeerd. — Haver 10 a 15 cent hooger met redelijke handel. — Boonen iets hooger gedaan.

ZWOLLE, 22 Sept. Tarwe f 13,00 a f 14,50. — Rogge f 8,00 a f 9,00. — Boekweit f 7,00 a f 7,50. — Aardappelen f 1,75 a f 2,40. — Boter per ⅛ ton f 19,75 a f 20,25; per ℔ f $0,92^5$ a f 1,00.

STEENWIJK, 25 Sept. Rogge f 8,50 a f 9,20. — Boekweit f 6,30 a f 8,25. — Boter per ⅛ ton f 19.50 a f 00,00.

OLDEMARKT, 23 Sept. Boter per ⅛ vat f 21,00 a f 00,00.

AMSTERDAM, 25 Sept. TARWE en ROGGE tot hooger prijzen met eenigen handel. Tarwe: 128 ℔ oude bonte Poolsche f 458; 129 ℔ dito f 465; 127 ℔ nieuwe bonte dito f 445; 130 ℔ Anclammer f 430; 130 ℔ Wismar f 430; 131, 134 ℔ Rostocker f 435, 450; 128 ℔ Lubecker f 420; in publieke veiling verkocht: 127 ℔ bonte Poolsche f 450, 451; 128 ℔ Memel f 352; en opgehouden: 128 ℔ roode Odessa f 370; 127 ℔ bonte Poolsche f 450. Rogge: 120 ℔ Prufsische f 276; 127 ℔ Anclammer f 297, 120 ℔ n. Odessa f 265; 119 ℔ jar. Riga f 258; 119, 120 ℔ nieuwe Archangel f 256, f 259; 118 ℔ dito f 253; 118 ℔ dito f 250 aan de Zaan. — GARST hooger verkocht; 114 ℔ Deensche f 195, 200; 102 ℔ Vriesche Winter f 180. — HAVER iets beter; 75 ℔ Voer f 115. — BOEKWEIT tot verhoogde koersen; 122 ℔ Gordijker f 240; 116, 128 ℔ Holsteinsche f 218, 240; 117, 119 ℔ jarige dito f 209, 215; 119 ℔ jarige Groninger f 215. — KOOLZAAD dadelijk £ ½ hooger, op termijn onveranderd; [illegible] Sept. £ $78\frac{1}{2}$; Oct. $72\frac{1}{2}$; April [illegible] weder willig; op 6w. f $42\frac{3}{4}$; Vliegend f $41\frac{1}{2}$, 42; 1o. Oct. f $41\frac{1}{2}$, ⅞; Nov. f $41\frac{1}{2}$, ¾; Dec. f $41\frac{1}{2}$, ⅝, Mei f $40\frac{1}{2}$, ⅝, ¾. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op termijn meer geanimeerd; op 6w. f $38\frac{3}{4}$; Vlieg. f $37\frac{1}{2}$; 1o. Oct. f 37, ¼, ½; Nov. f 37, ¼; Dec. f 37; Voorjaar f 37, ¼. — HENNEPOLIE op 6w. f $42\frac{1}{4}$; Vliegend f 41. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 75 a 80. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $11\frac{1}{2}$ a $14\frac{1}{2}$.

224STE STAATS-LOTERIJ. VIERDE KLASSE.

1ste Lijst. No's. 629, 10756 en 11118 ieder f 1000. No's. 12122, 16927 en 18499 ieder f 400. No's. 1737 en 18238 ieder f 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 Sept. 1854.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$60\frac{5}{8}$
„ „	3	„	$72\frac{1}{8}$
„ „	4	„	$90\frac{3}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	
O. I. Leening	4	„	$90\frac{5}{16}$
Aand. Holl. Spoorw			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	$100\frac{3}{8}$
Dito 1828/29	5	„	$100\frac{1}{2}$
Cert. 1831/33	5	„	85
Dito 1840	4	„	$77\frac{5}{8}$
Dito Stieglits	4	„	
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	5	„	$59\frac{3}{8}$

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	$68\frac{3}{4}$
Spanje. Oblig.	1	„	$18\frac{5}{8}$
Obligatiën	3	„	38
Binnenl.	3	„	$33\frac{1}{4}$
Amortisable			$4\frac{3}{16}$
Bewijz. Coup.			$5\frac{1}{8}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	$69\frac{3}{8}$
„ „ N.	5	„	$78\frac{3}{4}$
„ „	$2\frac{1}{2}$	„	35
België, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	49
Portug., Oblig.	3	„	$26\frac{9}{16}$
„	4		
Amerika Bank-Act.			$3\frac{5}{16}$

de Krim nog de duidelijke sporen van de vele verschillende volkstammen, die aldaar hun verblijf gehouden hebben. Zoo is niet ver van Sebastopol, op de zuidwestelijke punt van het schier-eiland, de plaats waar zich eenmaal de tempel van Diana verhief. Het was te Panticapé dat Mithridates stierf, na door Pompejus overwonnen te zijn. Kaffa herinnert nog door haar Italiaansch voorkomen aan de beheersching der Genuezen, dat kleine volk, hetwelk in de middeleeuwen zijn gebied en handelskantoren aan de kusten der Middelandsche- en Zwarte-Zeeën allerwege gevestigd had. Baghtchet-Sarai, dat koninklijk lusthuis, een meesterstuk van oostersche bouwkunst, toont nog heden ten dage, met welke fantastische weelde de vroegere Khans, die wij ons als zwervende oorlogsmannen voorstellen, zich wisten te omgeven. Stap voor stap kan men op dezen klassieken grond de teekenen vinden van zijne vroegere bewoners, van het daarzijn der Grieken, Romeinen, Tartaren en Turken vóór de inbezitneming door Rusland.

De Krim bevat tegenwoordig, volgens de laatste telling, zonder de soldaten en matrozen 200,000 bewoners. Onder dit getal bevinden zich niet meer dan 3000 russische boeren. De armenische Grieken en Joden, bijna allen in de steden verblijf houdende, bedragen ongeveer 4,500. De vreemde kolonisten, voor het grootste deel Duitschers, gaan het getal van 3000 niet te boven. Het overige deel der bevolking, met uitzondering van eenige duizendtallen Bohemers, is van Tartaarschen oorsprong, en maakt alzoo op zich zelf 19 twintigste deel der geheele bevolking uit.

ALLERLEI

Op een uitstapje in Bretagne bevond generaal Cavaignac zich voor eenige dagen in eene dier schilderachtige streken, welke dit landschap in zoo groote menigte bezit. Zijne echtgenoot was juist bezig eene schets te maken, toen onverwachts een gendarme nadert en den generaal zijn paspoort vraagt. Cavaignac laat het hem zien, doch op het lezen van den naam *Cavaignac* maakt hij duizend buigingen, en betuigt den generaal in uitgezochte bewoordingen zijne achting en eerbied, en zegt, dat, aangezien het arrondissement het geluk heeft een van Frankrijks sieraden in zijn midden te bezitten, hij spoedig naar de naburige stad zal gaan, om te zorgen dat generaal Cavaignac op eene hem waardige wijze ontvangen wordt.

En inderdaad, hij wilde reeds weggalopperen toen Cavaignac hem door herhaalde verzoeken nog van zijn voornemen afbragt. — „Wat zoude het gouvernement hebben gezegd," zeide de generaal toen hij het vertelde, „als het gezien had, dat de gendarmerie mij militaire eer bewees; men had mij waarlijk als een zamenzweerder behandeld."

—

Onlangs heeft, in eene Belgische stad, met groote plegtigheid de opening van eene zonderlinge tentoonstelling plaats gehad, in het lokael der *Vrolyke mannen*. Dezelve bevat meer dan 100 schilderyen en beeldhouwstukken, welke vervoerdigd zijn door persoonen, die nooit een penseel of eenen beitel in handen hebben gehad dan voor deze buitengewoone gelegenheid.

Men kan zich moeijelijk een denkbeeld maken van de zonderlinge en geestige dingen welke die zael bevat; niet minder aerdig en afwisselend waren de redevoeringen waerby de tentoonstelling ingehuld werd. By dit alles heeft de expositie eene wezentlijke weerde. Ware artisten hebben ze ook met hunne werken verrijkt, en te midden van de geestige reis-tafereelen en de koddigste zeegezigten, is men verwonderd schilderyen te vinden van de heeren *Bobbe*, *Eeckhout*, *Degroux*, *Leclere*, *Voordecker*, *zoon*, enz. Alle tentoongestelde stukken blyven de eigendom der maetschappy.

—

Regter. Mijnheer J . . . ., wilt gij de goedheid hebben mij op eenige vragen te antwoorden?

Getuige. Wel zeker, mijnheer.

R. Wel, mijnheer J . . . ., woont er een vrouwspersoon bij u in de buurt, bekend als jufvrouw J . . . . ?

G. Jawel.

R. Is zij onder uwe bescherming?

G. Ja.

R. Onderhoudt gij haar?

G. Dat doe ik.

R. Zijt gij ooit met haar gehuwd geweest?

G. Neen.

Hier zien verscheidene der regters den heer J . . . . met verachtelijke blikken aan.

R. Dat is alles, mijnheer J . . . .

Advocaat. Wacht een oogenblik. Mijnheer J . . . ., is de vrouwspersoon in kwestie uwe moeder?

G. Ja.

Gedrukt bij [illegible], te Assen.